Universitatea "Emanuel" Oradea

Facultatea de Teologie Baptistă

MESAJUL EPISTOLEI CĂTRE ROMANI

Secţia: Pastorală
Disciplina: Teologia Noului Testament
Profesor: Robert Yarbrough
Student: Muntean Sorin

An universitar: 2000-2001

1. Informaţii Generale

Biserica din Roma a fost fondată cel mai probabil de către cetăţenii Imperiului care călătoreau spre Cetatea Eternă aducând cu ei mesajul Evangheliei şi de către convertiţii de la Rusalii (Fapte 2:10) care s-au reîntors acasă (se ştie că în Roma exista o comunitate evreiască. În componenţa bisericii intrau atât evrei cât şi neamuri (1:5, 13; 11:13), acestora din urmă fiindu-le în mod special adresată epistola.

Epistola a fost scrisă de Pavel pe la sfârşitul celei de-a treia călătorii misionare a sa, din Corint, prin anul 57 şi s-a datorat mai multor cauze posibile. În ea, Pavel îşi exprima dorinţa de a vizita Roma (1:11-15), în acelaşi timp pregătindu-şi calea pentru vizita din Spania (15:24). Nu trebuie omisă, de asemenea, importanţa strategică a Romei, capitala Imperiului şi situarea sa în mijlocul bazinului mediteranean. Întrebarea cea mai pertinentă care se ridică este dacă epistola reprezintă un tratat teologic sau doar o scrisoare ocazionată de anumite circumstanţe? Având în vedere că autorul nu dezbate unele teme precum escatologia sau ecleosiologia, nu putem considera epistola ca fiind o afirmare completă a poziţiei sale doctrinare. Ceea ce Pavel a dorit să facă a fost mai degrabă o expunere a ceea ce el considera a fi esenţa predicării sale printre neamuri, rezultând astfel cea mai completă şi mai clară prezentare a Evangheliei găsită în Noul Testament.

Dar, deşi epistola este una didactică, ea are şi o parte aplicativă, acesta fiind şi primul criteriu de împărţire al ei: cap. 1-11 partea doctrinară şi 12-16 partea practică. La o analiză mai atentă am putea remarca trei părţi, delimitate de doxologiile din 8:38-39, 11:35-36 şi 16:25-27, rezultând astfel următoarea structură: 1:1-15 introducere; cap.1-8 care se ocupă de Evanghelia lui Dumnezeu (1:18-3:20; 3:21-5:21 şi cap.6-8); cap. 9-11 care fac referire la planul lui Dumnezeu pentru Israel; cap. 12-15 secţiunea practică, de aplicare a Evangheliei în cadrul relaţiilor interumane; 15:14-16:27 încheiere.

2. Prezentarea epistolei – Teme principale

Tema generală a epistolei este **Evanghelia**, temă care apare încă din primul verset, fiind enunţată apoi în 1:16-17 (“Căci mie nu mi-e ruşine de Evanghelia lui Hristos; fiindcă ea este puterea lui Dumnezeu pentru mântuirea fiecăruia care crede: întâi a iudeului, apoi a grecului; deoarece în ea este descoperită o neprihănire, pe care o dă Dumnezeu prin credinţă şi care duce la credinţă, după cum este scris: ‘Cel neprihănit va trăi prin credinţă’”, şi care înglobează mai

apoi toate celelalte adevăruri expuse de Pavel. De altfel, aceasta pare a fi şi metoda autorului: el introduce un element (temă) parcă întâmplător într-un paragraf în care tratează alte teme, iar apoi acel element va fi dezvoltat în paragrafele următoare (în care noile teme vor fi introduse după aceleaşi principiu).

Primul pas în argumentarea lui Pavel este demonstrarea nevoii de mântuire a omului. **Dreptatea şi judecata lui Dumnezeu** (2:5) este gata să se descopere din cer datorită **mâniei** Lui (1:18) împotriva **păcatului** reprezentat de necinstirea lui Dumnezeu şi de nelegiuirea oamenilor. Asupra cui se dezlănţuie însă această mânie? Pavel demonstrează că, în urma **revelării de Sine a lui Dumnezeu** (1:19-21), atât neamurile (1:21-23) cât şi iudeii (2:17-3:8) sunt vinovaţi şi vrednici de pedeapsă, deoarece nu au ţinut cont în viaţa lor de informaţiile pe care le-au avut despre Dumnezeu. Nu există, prin urmare, nici o deosebire în faţa lui Dumnezeu (2.1-16): întreaga omenire este sub blestemul păcatului şi nu are nici o şansă de scăpare (3:9-20).

Ajunşi aici se pare că suntem într-un impas, însă Pavel i-a dus pe cititorii săi în această prăpastie a deznădejdii absolute doar pentru a vedea mai bine lumina Evangheliei pe care el o vesteşte. El îşi va dezvolta acum probabil cel mai important subiect al său – **îndreptăţirea prin credinţă**, lucrare posibilă doar prin **ispăşirea** realizată de hristos la cruce şi având ca rezultat creditarea noastră ca fiind îndreptăţiţi înaintea lui Dumnezeu (3:21-31). Pavel remarcă, de asemenea, frumuseţea caracterului lui Dumnezeu care, în urma acestei soluţii alese pentru a mântui lumea a împăcat atât sfinţenia cât şi dreptatea Sa ("să fie neprihănit şi totuşi să socotească neprihănit pe cel care crede în Isus – 3:26). Aspectul pasiv al acestei **răscumpărări** este dat de **credinţa** omului, subiectul Avraam (cap. 4) având rolul de a demonstra că chiar şi acesta a fost îndreptăţit nu prin fapte, ci prin credinţa sa, spulberând astfel orice nădejde a celor care poate mai sperau că cineva ar putea fi mântuit pe baza faptelor sau a Legii.

Consecinţa normală a acestei stări de fapt este acum faptul că suntem împăcaţi cu Dumnezeu (5:1-5), **bunătatea lui Dumnezeu** despre care Pavel a amintit în 2:4 şi **dragostea** Sa, revelate acum deplin în noi (5:6-11) dându-ne această asigurare. Cum s-a putut realiza însă acest lucru, ca un singur om să moară pentru păcatele tuturor? Pavel o arată prin comparaţia **Hristos-Adam** din 5:12-21. La fel cum prin Adam întreaga omenirea căzut în păcat, la fel, prin Hristos, toţi oamenii au posibilitatea de a fi eliberaţi de păcat, lucrarea realizată de Hristos fiind însă la un nivel mult mai mare.

Deşi păcatului omului a dus în cele din urmă la revărsarea **harului** lui Dumnezeu pentru cel păcătos, acest lucru nu înseamnă că mai multe păcate vor duce la mai mult har, precizează mai apoi Pavel. Demonstrând că creştinul a murit faţă de păcat prin **botez**, botez a cărui semnificaţie este aceea de a fi unit cu Hristos în moartea Sa (6:1-14). Prin urmare, un creştin nu mai este rob , ci rob al neprihănirii (6:15-23), roadele sale fiind **sfinţirea** şi viaţa veşnică (6:22-23).

La acest punct, Pavel abordează şi problema **Legii** (7:1-25). Subiectul a mai apărut şi în 2:12-15 şi în cap. 4, dar de data aceasta el este tratat în mod direct, Pavel precizând că creştinii sunt morţi faţă de Lege şi vii doar pentru Hristos (7:1-6). Legea în sine nu a fost ceva rău, ea avându-şi scopul său (7:7, vezi şi Gal. 3:24), însă acum creştinul are **libertatea** de a nu mai fi sub această Lege, deoarece Pavel a arătat că ea este complet ineficientă ca şi mijloc de salvare atât timp cât creştinul trăieşte după îndemnurile firii pământeşti (7:5).

Care este atunci soluţia? Dacă nu slujeşti Legii, atunci cui slujeşti? Pavel a anticipat deja răspunsul în 7:6 şi apoi îşi dezvoltă argumentul în cap. 8: creştinul trebuie să trăiască **o viaţă nouă în Hristos** după îndemnurile Duhului (8:1-27). Nu există nici o posibilitate ca acest deziderat să se realizeze prin propriile puteri; după ce am murit, nu noi, ci Duhul este Cel care lucrează în noi. El este Cel care ne-a izbăvit, iar acum este viu şi activ în fiecare credincios, ne dă siguranţa învierii, călăuzire pentru a trăi conform voii lui Dumnezeu, siguranţa că suntem copii ai lui Dumnezeu şi mijloceşte pentru noi.

Relaţia noastră cu Hristos este atât de puternică, arată apoi Pavel în 8:28-39, încât nimic nu-i poate sta împotrivă şi nimic nu o poate rupe. **Siguranţa mântuirii** noastre este cuprinsă în planul lui Dumnezeu şi de aceea toate lucrurile lucrează împreună doar spre binele credincioşilor.

Ce se întâmplă însă cu Israel, poporul ales al lui Dumnezeu care, ca şi popor, l-a respins pe Mesia? Care este planul lui Dumnezeu pentru ei? Adevărul că Israel a fost ales prin **suveranitatea lui Dumnezeu** (cap. 9) nu implică în mod necesar şi faptul că ei vor fi mântuiţi prin această alegere. Legământul lui Dumnezeu nu îi privea pe toţi urmaşii lui Avraam, ci doar o rămăşiţă, Dumnezeu fiind liber să aleagă pe cine îi place fără ca omul să Îi poată cere socoteală.

Modalitatea de mântuire aleasă de Dumnezeu pentru evrei a fost aceeaşi ca şi pentru oameni şi anume crucea lui Hristos, soluţie pe care însă Israel a respins-o preferând să încerce obţinerea neprihănirii prin fapte (9:30-10:3). Neprihănirea aceasta se poate obţine însă doar prin

credinţă (10-4:13), iar Israel nu are nici o scuză că a respins-o, având în vedere că Dumnezeu a făcut tot posibilul ca ei să afle şi să înţeleagă vestea bună vestită de prooroci şi întrupată în Hristos (10:14-21). Responsabilitatea este luată astfel din sfera suveranităţii lui Dumnezeu şi pusă pe seama răzvrătirii şi împietririi lui Israel (10:21), care a luat în mod liber această decizie.

Se pare că Pavel i-a adus din nou pe cititorii săi în negura unei prăpăstii, de data aceasta doar pentru evrei. Argumentul nu se opreşte însă aici, deoarece Dumnezeu nu a lepădat complet pe poporul Său, ci există o **rămăşiţă** credincioasă (11:1-10). Mai mlt decât atât, prin căderea lui Israel a fost posibilă vestirea mântuirii şi către neamuri, efectul secundar al acestui fapt fiind provocarea geloziei lui Israel (11:11-24). Oricum, precizează Pavel, chemarea lui Israel este irevocabilă, astfel că în final tot Israelul va fi mântuit (11:25-31), bucurându-se împreună cu aceia dintre neamuri care au crezut şi dându-I glorie lui Dumnezeu pentru modul minunat în care a decis să se manifeste (11:32-36).

În partea finală, Pavel aduce înaintea cititorilor săi unele domenii ale vieţii practice cu care creştinii se confruntă zi de zi, ca urmare a înnoirii care a avut loc în fiecare dintre ei (12:1-2). Relaţiile umane trebuie să fie caracterizate de **smerenie** în raporturile şi activităţile zilnice (12:3-8), **dragoste** unii faţă de alţii (12:9-21) şi **supunere** faţă de stăpâniri (cap. 13). Un capitol aparte este dedicat antitezei dintre **libertatea** şi **îngăduinţa creştină**, (14:1-15:7), cel mai bun exemplu în acest sens fiind acela al lui Hristos (15:8-13).

Acestea sunt aşadar temele majore ale epistolei către Romani, teme care se împletesc armonios în această compactă prezentare a Evangheliei –Vestea Bună a îndreptăţirii şi a posibilităţii trăirii unei vieţi noi pentru întreaga umanitate –Evanghelie pe care Dumnezeu ne-a pus-o la dispoziţie prin Fiul Său, Isus Hristos.

Surse

***_Dicţionar Biblic_, Ed. Cartea Creştină, Oradea, 1995;

John Stott, _Romani_, Ed. Logos, Cluj-Napoca, 2000;